

365

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 lipca 1949 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o zmianie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 258) ogłaszam w załączeniu jednolity tekst ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735, z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1945 r. Nr 43, poz. 238, z 1948 r. Nr 36, poz. 258) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

Art. 19 załączonego do obwieszczenia niniejszego jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle

i handlu podano w brzmieniu wynikającym z art. 1 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych i nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 161) oraz z art. 43 § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o sądach pracy (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 854), który brzmi: „Do właściwości obwodowych inspektorów pracy przekazuje się sprawy o wykroczenia, przewidziane: w art. 10 ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735)“.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: w z. T. Kochanowicz

Załącznik do obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 lipca 1949 r. (poz. 365).

U S T A W A

z dnia 16 maja 1922 r.

o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

Art. 1. Pracownicy, zatrudnieni na mocy umowy w przemyśle, górnictwie, handlu, biurowości, komunikacji i przewozie, szpitalnictwie, instytucjach opieki społecznej i użyteczności publicznej oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a zatrudniających

pokrewne wymienionym kategorii pracowników najemnych, niezależnie od tego, czy wszelkie te zakłady pracy są własnością prywatną czy państwową, czy też organów samorządowych, z wyjątkiem pracowników przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa krócej niż

10 miesięcy w roku, mają prawo do korzystania co rok z płatnego urlopu.

Art. 2. Prawo do korzystania z płatnego 8-dniowego urlopu przysługuje pracownikom, wymienionym w art. 1, o ile ich praca trwa bez przerwy rok w danym przedsiębiorstwie i 15-dniowego, o ile trwa bez przerwy 3 lata.

Przez dni urlopowe należy rozumieć dni robocze; do dni urlopowych nie wlicza się dni niedzielnych i świątecznych.

Pracownicy młodociani, poniżej lat 18, korzystają po półrocznej nieprzerwanej pracy w danym zakładzie pracy z 7-dniowego urlopu, a po rocznej pracy — z 14-dniowego urlopu. Z urlopów tych korzystają również terminatorzy i uczniowie.

Wszystkim pracownikom, pracującym umysłowo, zatrudnionym w handlu, przemyśle i biurowości, po półrocznej nieprzerwanej pracy przysługuje urlop dwutygodniowy, po rocznej zaś — jednomiesięczny urlop płatny nieprzerwany.

Nieczynności w zakładzie pracy wskutek choroby, nieszczęśliwego wypadku oraz z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą lub ograniczającą prawa pracownika do korzystania z urlopu.

Robotnicy, zatrudnieni w górnictwie, gdy przechodzą ze służby w jednym zakładzie do zakładu innego, nie przerywają przez to przepisanego dla uzyskania urlopu czasu pracy, jeżeli pomiędzy porzuceniem pracy górniczej a powtórным przystąpieniem do niej nie upłynęło więcej, aniżeli dni 14, gdy idzie o pracę w tym samym rewirze, a dni 21, gdy idzie o pracę w innym rewirze.

Art. 3. Pracownik traci prawo do urlopu, jeżeli sam rozwiązał umowę pracy lub jeżeli rozwiązanie to nastąpiło z powodów, które przedsiębiorcy dają prawo do rozwiązania umowy pracy bez uprzedniego wymówienia.

Pracownik traci prawo do otrzymania wynagrodzenia za czas urlopu, o ile w czasie urlopu będzie zarobkowo pracował w innym przedsiębiorstwie.

Art. 4. Urlopowany otrzymuje za każdy dzień urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym dniu był zatrudniony. O ile praca odbywa się na akord lub od sztuki, wynagrodzenie za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia pracownika w ciągu trzech poprzedzających bezpośrednio urlop miesięcy.

Terminatorzy i uczniowie otrzymują na czas urlopu wynagrodzenie nie niższe, aniżeli kwota, od której ubezpieczeni być winni w odnośnej ubezpieczalni społecznej.

Art. 5. Pracownikom przysługuje prawo wzajemnego porozumienia się co do kolejności korzystania

z urlopów. W tym celu przez upoważnionych do tego pracowników winny być ułożone listy osób, uprawnionych do korzystania z urlopu, na każdy miesiąc oddzielnie i uzgodnione z zarządem przedsiębiorstwa; w razie nieosiągnięcia zgody decyduje inspektor pracy właściwego obwodu.

W razie choroby pracownika, uniemożliwiającej mu rozpoczęcie korzystania z przyznanego urlopu, urlop ten, na żądanie chorego, winien mu być przesunięty na jeden z następnych trzech miesięcy.

Nie można udzielać urlopów na miesiące marzec i listopad, chyba że pracownik zgłosi życzenie skorzystania z urlopu w tych właśnie miesiącach.

Art. 6. W przypadkach, spowodowanych koniecznościami państwowymi lub gospodarczymi, Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu stosownie do właściwości z Ministrami: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Handlu Wewnętrznego i Handlu Zagranicznego może w drodze rozporządzeń, wydawanych po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych oraz organizacji zawodowych pracowników i pracodawców, zawieszać wykonanie przepisów ustawy niniejszej na określony przeciąg czasu, nie dłuższy jednak niż rok kalendarzowy lub ustalać wyjątki od przepisów art. 5 ust. 3 ustawy.

Rozporządzenia te mogą dotyczyć poszczególnych gałęzi pracy lub kategorii zakładów pracy na obszarze całego Państwa lub na obszarach poszczególnych okręgów administracyjnych.

Art. 7. Rozwiązania umowy pracy przez przedsiębiorców lub robotników i nawiązania jej na nowo w ciągu najbliższych trzech miesięcy nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą robotnika prawa do korzystania z urlopu.

Art. 8. Czas pracy, spędzony w danym przedsiębiorstwie przed wejściem w życie niniejszej ustawy, wliczony zostanie do uprawnień, przewidzianych tą ustawą.

Art. 9. Umowy zbiorowe lub indywidualne, które zapewniają pracownikom płatne urlopy na warunkach dogodniejszych, niż przewidziane w niniejszej ustawie, pozostają w mocy.

Art. 10. Winny przekroczenia przepisów niniejszej ustawy ulegnie karze grzywny w wysokości do 5.000 zł lub karze aresztu do jednego miesiąca.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 12. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.